

**UCHWAŁA NR XXXVI/234/13
RADY POWIATU TCZEWSKIEGO**

z dnia 25 czerwca 2013 r.

**w sprawie przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci
i młodzieży pod nazwą: Lokalny Program Wspierania Uzdolnionych Uczniów w Powiecie
Tczewskim**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595) i art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703, Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 144, poz. 1043, Nr 167, poz. 1400, Nr 208, poz. 1532, Nr 227, poz. 1658, Nr 249, poz. 2104, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280, Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857, Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887, Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941, poz. 979)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Lokalny Program Wspierania Uzdolnionych Uczniów w Powiecie Tczewskim, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tczewskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
Tczewskiego

mgr Piotr Ody

UZASADNIENIE

Niniejszy program ma na celu wprowadzenie systemu wspierającego całościowy wszechstronny rozwój uczniów w powiecie tczewskim. **Realizowany przez Powiat Tczewski wspólnie z pozostałymi powiatami województwa pomorskiego w latach 2011-2013 systemowy projekt „Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki” dostarczył praktyce edukacyjnej wiele narzędzi, dzięki którym podjęto próbę stworzenia miejsc, a w nim ciekawych inspirujących form wspierających aktywność uzdolnionych dzieci i młodzieży.** Dostarczył również wielu cennych doświadczeń, które po zakończeniu projektu w sierpniu 2013 r. zamierzamy wykorzystać w kierunku dalszego wspierania uzdolnionej młodzieży. W ramach porozumienia z Samorządem Województwa Pomorskiego Powiat Tczewski podjął uchwałę w sprawie realizacji zadań wynikających z przystąpienia Powiatu do projektu „Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki” finansowanym ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach. Konsekwencją udziału w Projekcie jest przyjęcie do praktyki rezultatów Projektu Zdolni z Pomorza w zakresie:

1. powołania, organizowania i prowadzenia LCNK, w tym:

- organizacja zajęć pozalekcyjnych,
 - współfinansowanie kosztów działalności LCNK,
 - zabezpieczenie warunków lokalowych dla funkcjonowania pracowni przedmiotowych do zajęć z uczniem uzdolnionym,
 - zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom uzdolnionym i ich rodzicom,
2. przyjęcie lokalnego programu wspierania uczniów uzdolnionych i realizacja jego założeń,
3. współpraca z RCNK,
4. promocja i upowszechnianie dobrych praktyk.

Dla młodego człowieka okres szkolny jest jednym z najintensywniejszych etapów w rozwoju. Rola instytucji edukacyjnych, podobnie jak i środowiska rodzinnego, jest w tym procesie niebagatelna. Osiągnięcia ludzi zdolnych są motorem rozwoju w każdej dziedzinie życia – budują kapitał społeczny, przekładają się na potencjał gospodarczy regionu, stanowią koło zamachowe cywilizacyjnego rozwoju całego kraju. Samorząd, jako podmiot szczególnie odpowiedzialny za jakość życia i dobro wspólne, tworzone przez lokalną społeczność, ma szczególny obowiązek zapewnić utalentowanym dzieciom i młodzieży odpowiednie warunki do identyfikowania, kształtowania i rozwijania uzdolnień. Właściwe wspieranie rozwoju to jedno z najważniejszych zadań edukacyjnych, a misją nowoczesnej szkoły jest nie tylko wyposażenie uczniów w bogaty zasób wiedzy i umiejętności, ale też towarzyszenie im w przygotowaniu do pełnienia ważnych – jednostkowo i społecznie – ról w dorosłym życiu, do odkrywania wielorakich możliwości samorealizacji. Co ważne, tak rozumiana misja może łączyć we wspólnej pracy samorządy różnego szczebla, podmioty gospodarcze oraz organizacje pozarządowe.

Opracowanie założeń systemowego wspierania uczniów uzdolnionych wynika nie tylko z powiatowej polityki edukacyjnej. Potrzeba ta wpisuje się również w cele polityki oświatowej całego Państwa. W ustawie o systemie oświaty, w art. 1 ust. 6 mówi się wprost o opiece nad uczniami uzdolnionymi, a nie tylko o pracy z nimi. Ponadto konieczność zasadniczych zmian w sposobie identyfikowania i realizacji indywidualnych potrzeb edukacyjnych zarówno dzieci, młodzieży jak i dorosłych jest wyraźnie akcentowana w Strategii lizbońskiej. W raporcie pod tytułem *Postęp w realizacji celów lizbońskich w zakresie kształcenia i szkolenia (...)* mówi się, że oprócz silnej pozycji edukacji w Polsce ważne jest wskazanie na wyzwania i potrzebę korekty tradycyjnej polityki edukacyjnej, to jest na potrzebę opracowania i wdrożenia strategii uczenia się przez całe życie. Z raportu wynika, iż w Polsce pozycja uczenia się innego niż formalne, w tym uczenia się przed i po okresie tradycyjnego kształcenia szkolnego, jest nadal bardzo słaba. Badania pedagogiczne

dowodzą, że całościowemu rozwojowi młodego człowieka służy zwłaszcza jego aktywność pozaszkolna, uczestnictwo w kulturze, rozwijanie pasji i zainteresowań, a przede wszystkim świadomość własnego potencjału, umiejętnie zidentyfikowanego i wspieranego przez dom, nauczyciela i innych dorosłych, a także środowisko rówieśników.

Art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty cytowanej w podstawie prawnej projektu uchwały stanowi, że „jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”.

Do tej pory Powiat Tczewski podejmował wiele działań związanych bezpośrednio ze wspieraniem uczniów uzdolnionych, rozwijające uczniowskie zainteresowania i pasje, honorując ich szczególne osiągnięcia, czy też działania cenione i pożądane dla społeczności lokalnej. Inicjatywy te nie miały jednak jak dotąd charakteru kompleksowego, nie angażowały wszystkich możliwych sił i środków, także wynikających z możliwości współpracy z innymi samorządami i podmiotami życia społecznego.

Przedstawiony projekt Lokalnego Programu Wspierania Uzdolnionych Uczniów w Powiecie Tczewskim jest programem aktywizującym całe środowisko, w tym instytucje edukacyjne i społeczne, umożliwiającym projektowanie działań dla jednolicie określonych celów i pożądanych społecznie rezultatów. Program przewiduje wspieranie uczniów poprzez:

1. utworzenie sieci szkół wspierających uczniów uzdolnionych,
2. działanie Lokalnego Centrum Nauczania Kreatywnego wspierającego uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych powiatu tczewskiego w zakresie dodatkowych zajęć z matematyki, fizyki i informatyki,
3. stypendia motywacyjne dla uczniów,
4. inne przedsięwzięcia edukacyjne.

W celu realizacji założeń wynikających z programu i objęciem nim także uczniów spoza szkół ponadgimnazjalnych, konieczne będzie zawarcie stosownych porozumień z gminami Powiatu Tczewskiego. Bez niniejszych porozumień nie będzie możliwe objęcie programem uczniów szkół, dla których organem prowadzącym nie jest Powiat Tczewski. Nie będzie możliwe także utworzenie powiatowej sieci szkół wspierających uczniów uzdolnionych.

Roczny skutek finansowy realizacji niniejszego programu w zakresie działalności LCNK wynosić będzie ok. 70.000 zł, zaś dla obecnego roku budżetowego ok. 28.000 zł. z czego około 60% kosztów ponosić będzie Powiat natomiast 40% kosztów ponosić będą Gminy Powiatu, które przystąpią do projektu. Koszt Powiatu od września do grudnia br. będzie na poziomie 15.000 zł., koszt partnerów 13.000 zł. Razem 28.000 zł.

Proponuję przyjęcie niniejszego projektu i skierowanie go pod obrady sesji Rady Powiatu Tczewskiego.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr
XXXVI/234/13
Rady Powiatu Tczewskiego
z dnia 25 czerwca 2013 r.

**Lokalny
Program Wspierania Uzdolnionych Uczniów w Powiecie Tczewskim
I. WSTĘP**

1. Wspieranie uczniów w rozwoju jest podstawowym procesem, w oparciu o który szkoła buduje swoją praktykę pedagogiczną, stąd założeniem Lokalnego Programu Wspierania Uzdolnionych Uczniów w Powiecie Tczewskim jest teza, że uczniowie posiadają różnorodne uzdolnienia, a szkoła jest miejscem ich identyfikacji i planowanego rozwoju. Działania na rzecz ucznia uzdolnionego nie koncentrują się jednak tylko i wyłącznie w szkole. Miejscem realizacji pasji i twórczych działań są także inne placówki wspierające edukację oraz miejsca, gdzie w integracji, pomimo ustrojowych segmentów szkolnych, mają szansę zrealizować się działania twórcze we współpracy ze środowiskiem rówieśników, ludzi dorosłych oraz młodszych i starszych kolegów.

Zakłada się, że dla młodzieży efektem Programu będzie poznanie własnego stylu uczenia się, typu inteligencji, że wzmocnieniu ulegnie motywacja do uczenia się i działania oraz potrzeba uczenia się przez całe życie. Program umożliwi rozwój także nauczycielom – doskonalą warsztat pedagogiczny, pozwala na zdobycie umiejętności diagnozy, rozwija kreatywność i motywację do pracy. Działania podejmowane w ramach Programu przełożyć się mogą na istotne zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły oraz promocję osiągnięć ich dzieci w środowisku lokalnym. Szkoły uzyskują tym samym szansę weryfikacji tradycyjnej koncepcji szkoły, w której istnieje tylko jeden sposób nauczania, uczenia się i oceniania. W zamian za to mogą tworzyć środowisko edukacyjne odpowiednie dla wszystkich uczniów.

2. Ilekroć w Lokalnym Programie Wspierania Uzdolnionych Uczniów w Powiecie Tczewskim mówi się o:

- 1) Powiecie - należy przez to rozumieć Powiat Tczewski,
- 2) Programie – należy przez to rozumieć Lokalny Program Wspierania Uzdolnionych Uczniów w Powiecie Tczewskim,
- 3) Projekcie „Zdolni z Pomorza” – należy przez to rozumieć projekt „Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki”, finansowanym ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,
- 4) LCNK – należy przez to rozumieć Lokalne Centrum Nauczania Kreatywnego, które działa w I Liceum Ogólnokształcącym w Tczewie,
- 5) RCNK – należy przez to rozumieć Regionalne Centrum Nauczania Kreatywnego,
- 6) PPP - należy przez to rozumieć Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną,
- 7) POKL – należy przez to rozumieć Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
- 8) Portalu edukacyjnym - należy przez to rozumieć portal z platformą e-learningową, moduł InfoZadania, moduł konkursowy – narzędzia dydaktyczne udostępnione uczniom i nauczycielom przez RCNK,

I. CELE PROGRAMU

1. Program opiera się na założeniu, że szkoły i placówki oświatowe Powiatu podejmują działania na rzecz wspierania uczniów uzdolnionych, współpracują z innymi szkołami i instytucjami, udostępniając swoje pomysły i dzieląc się doświadczeniem, włączają w działania wszystkich interesariuszy procesu dydaktyczno-wychowawczego, korzystają z pomocy innych placówek, w tym PPP w Tczewie.

2. Celem Programu jest:

- 1) stworzenie jak największej liczbie uczniów Powiatu możliwości planowego rozwijania zdolności i zainteresowań,
- 2) towarzyszenie w rozwoju uczniom wybitnie uzdolnionym, w tym w kierunkach ścisłych,
- 3) doskonalenie umiejętności uczenia się i nauczania,
- 4) podnoszenie jakości i efektywności kształcenia, w tym wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych,
- 5) umożliwienie wymiany doświadczeń i przykładów praktyki wspierania uzdolnień uczniów,
- 6) doskonalenie kadry nauczycielskiej i pracowników PPP w obszarze wspierania uczniów uzdolnionych,
- 7) stworzenie sieci szkół wspierających uczniów uzdolnionych,
- 8) korelacja działań różnych instytucji i podmiotów na rzecz wspierania rozwoju uczniów uzdolnionych.

II. KORZYSTAJĄCY Z PROGRAMU

1. Program skierowany jest do uczniów i nauczycieli szkół/placówek prowadzonych przez Powiat.

2. Uczestnikami i odbiorcami programu mogą być inni uczniowie i ich szkoła, w formie i zakresie wskazanym w porozumieniu pomiędzy Powiatem a organem prowadzącym tę szkołę.

III. PARTNERZY PROGRAMU

1. Program umożliwi wielu podmiotom wspólne podejmowanie działań, poprzedzone porozumieniem, służących systemowemu wspieraniu uczniów uzdolnionych przez wiele podmiotów. Partnerstwo w Programie jest szeroką koalicją różnych instytucji, wśród których wymienić należy:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego (szczebla gminnego, powiatowego i regionalnego),
- 2) uczelnie wyższe,
- 3) placówki edukacyjne (PPP, placówki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne),
- 4) instytucje rynku pracy,
- 5) organizacje pracodawców i pracodawcy,
- 6) organizacje pozarządowe.

2. Każda z wyżej wymienionych instytucji, poprzez działanie w ramach partnerstwa na rzecz wspierania uczniów uzdolnionych, wzbogaci wiedzę osób odpowiedzialnych za prowadzenie Programu oraz określając swoje oczekiwania, a także wskazując obszary, w których może służyć pomocą, przyczyni się do zapewnienia trwałego stosowania najlepszych rozwiązań wspierających uczniów uzdolnionych.

3. Porozumienia z grupą partnerów mają na celu:

- 1) inspirowanie działań na rzecz poszerzenia zainteresowań, rozwoju talentów oraz wspierania uzdolnień,

- 2) wsparcie placówek oświatowych i szkół w działaniach związanych z rozwijaniem zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- 3) wdrożenie sprawdzonych rezultatów projektu „ Zdolni z Pomorza ” do praktyki oświatowej i samorządowej,
- 4) upowszechnianie przykładów dobrej praktyki w zakresie wspomaganie rozwoju zdolnej młodzieży, promowanie szkół, uczniów, partnerów Programu,
- 5) propagowanie idei wspierania uzdolnień dzieci i młodzieży – uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

IV. ZADANIA, SPOSOBY I NARZĘDZIA REALIZACJI PROGRAMU

1. Sieć szkół wspierających uzdolnienia.

- 1) Tworzenie warunków do rozwoju pasji i zainteresowań jest zadaniem szkoły. Każda ze szkół tworzy specyficzne dla niej środowisko, w którym proces nauczania i wychowania wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom konkretnych uczniów. Działanie szkół w sieci umożliwia wymianę doświadczeń pomiędzy szkołami, współdziałanie w poszukiwaniu najlepszych rozwiązań, działanie w partnerstwie z tymi nauczycielami, którzy nie tylko chcą odkrywać w swoich uczniach zdolności, ale także potrafią z nimi współpracować i ich wspierać.
- 2) Warunkiem włączenia szkoły do sieci jest:
 - a) przygotowanie i efektywne wdrożenie autorskiego programu wspierania uczniów uzdolnionych,
 - b) dostosowanie dokumentów prawa wewnątrzszkolnego do wymogów Programu,
 - c) systematyczna identyfikacja uzdolnień i indywidualnego stylu uczenia się,
 - d) korzystanie z pomocy specjalistów z PPP, dostosowanie oferty zajęć dodatkowych do wyników prowadzonej identyfikacji i diagnozy,
 - e) planowe rozpowszechnianie wśród uczniów zewnętrznej oferty wspierania uczniów uzdolnionych w Powiecie,
 - f) tematyczne doskonalenie rady pedagogicznej w zakresie identyfikacji i rozwijania uzdolnionych uczniów,
 - g) doskonalenie umiejętności i gromadzenie doświadczeń, podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli zaangażowanych w pracę z młodzieżą uzdolnioną,
 - h) aktywne uczestnictwo w wymianie doświadczeń w sieci szkół wspierających uczniów uzdolnionych.
- 3) Do zadań szkoły w zakresie wspierania uczniów osiągających mierzalne sukcesy w olimpiadach i konkursach, wynikających z uzdolnień kierunkowych oraz przejawiających różnorodne zainteresowania, wynikające z ich możliwości twórczych, oryginalności i kreatywności, należą:
 - a) analizowanie wyników systematycznie prowadzonej identyfikacji różnych uzdolnień we współpracy z PPP i LCNK,
 - b) pomoc w określaniu indywidualnego stylu uczenia się,
 - c) przyznanie indywidualnego toku lub programu nauki,
 - d) stworzenie adekwatnej do rodzaju uzdolnień uczniów oferty zajęć pozalekcyjnych szkolnych i międzyszkolnych,
 - e) planowe kierowanie uczniów na zajęcia niezorganizowane przez szkołę np. wykłady i spotkania akademickie w ramach porozumienia szkoły z uczelnią, lub zajęcia prowadzone przez LCNK,

- f) przydzielenie uczniom opiekuna naukowego (mentora) spośród nauczycieli szkoły lub spoza niej,
- g) nawiązanie stałego kontaktu z instytucjami lub stowarzyszeniami opiekującymi się uczniami uzdolnionymi,
- h) uwzględnianie w ocenianiu wewnątrzszkolnym osiągnięć uczniów wykraczających poza sferę uzdolnień przedmiotowych,
- i) organizowanie cyklicznych imprez prezentujących osiągnięcia uczniów i służących upowszechnianiu ich sukcesów,
- j) typowanie uczniów do stypendium w regionalnej i ogólnopolskiej ofercie stypendialnej,
- k) przekazywanie informacji o możliwości korzystania z ofert placówek pozaszkolnych, instytucji kultury, rozwijających zainteresowania i pasje.

2. Lokalne Centrum Nauczania Kreatywnego

- 1) Siedziba LCNK mieścić się będzie w I Liceum Ogólnokształcącym w Tczewie.
- 2) LCNK działa na podstawie regulaminu przyjętego przez Zarząd Powiatu Tczewskiego.
- 3) Głównym celem działania LCNK jest tworzenie warunków do kreatywnego nauczania i uczenia się, do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności ucznia uzdolnionego w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, oraz wspieranie jego harmonijnego rozwoju, poprzez:
 - a) prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w siedzibie LCNK i poza nią, według autorskich programów z wykorzystaniem zestawów zadań opracowanych w ramach Projektu,
 - b) zagwarantowanie uczniowi merytorycznego wsparcia,
 - c) uczestnictwo w zajęciach na portalu edukacyjnym z platformą e-learningową i modułem InfoZadania, likwidującą bariery komunikacyjne w dostępie do wiedzy i informacji, z możliwością korzystania z e-konsultacji,
 - d) organizowanie wycieczek dydaktycznych, odpowiadających indywidualnym zainteresowaniom ucznia uzdolnionego,
 - e) umożliwienie korzystania z pracowni przedmiotowych i pomocy naukowych, wychodzących naprzeciw zainteresowaniom uczniów,
 - f) budowanie indywidualnej ścieżki edukacyjno-zawodowej ucznia uzdolnionego w oparciu o współpracę z uczelniami i pracodawcami.

3. Stypendia

Zasady przyznawania stypendiów określone są odrębnymi uchwałami podjętymi przez jednostki samorządu terytorialnego.

4. Przedsięwzięcia edukacyjne o wysokich walorach wychowawczych, skierowane do dzieci i młodzieży uzdolnionej organizowane z uwzględnieniem priorytetów wskazanych przez Powiat na dany rok, zgodnie z planem współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

5. Upowszechnianie informacji o wynikach i efektach pracy z uczniami uzdolnionymi poprzez:

- 1) publikacje w mediach,
- 2) prezentowanie osiągnięć uczniów i prac LCNK,

V. SPODZIEWANE EFEKTY

1. Uczniowie:

- 1) poznanie własnego stylu uczenia się, typu inteligencji, technik organizacji materiału,

- 2) wykorzystania zdobytej wiedzy w procesie uczenia się,
- 3) wzrost motywacji i kompetencji,
- 4) przygotowanie do efektywnego uczenia się przez całe życie,
- 5) wzrost umiejętności współpracy, planowania i realizowania celów.

2. Szkoły:

- 1) rozwój kreatywności i umiejętności nauczycieli oraz wzbogacenie metod pracy,
- 2) uaktualnienie wiedzy na temat procesów poznawczych, w tym sposobów efektywnego uczenia i nauczania,
- 3) zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły,
- 4) wzrost liczby uczniów osiągających mierzalne sukcesy,
- 5) wzrost liczby uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych,
- 6) promocja szkoły w środowisku lokalnym,
- 7) poszerzenie oferty edukacyjnej szkół,
- 8) przełamywanie barier utrudniających wykorzystanie umiejętności i wiedzy nabytej we wcześniejszych etapach edukacyjnych.

VI. EWALUACJA

Program poddawany będzie ewaluacji wewnętrznej na zakończenie każdego roku szkolnego.

